

Liikenne- ja viestintävirasto

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöskannanotto Liikenne- ja viestintäviraston vuoden 2019 tilinpäätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriö antaa valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) mukaisen perustellun kannanottonsa Liikenne- ja viestintäviraston vuoden 2019 tilinpäätöksestä.

Kannanotto on käsitelty ministeriön johtoryhmissä.

Yleistä

Tilinpäätöslaskelmat ja liitteet sekä tilinpäätösanalyysi on laadittu sääntösten mukaisesti. Virasto on riittävästi raportoinut ja analysoinut tavoitteiden toteutumista. Toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Talousarviota on noudatettu lukuun ottamatta momentin 31.40.50 (Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen, siirtomääräraha 3 v) valtuuden käytön ylitystä 1 440 000 eurolla sekä momentin 31.10.37 (Valtionavustus kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen ja kuntien joukkoliikennehankkeisiin, siirtomääräraha 3 v vuodelta 2018) talousarvion ja talousarvioasetuksen 5 a §:n vastaista 3 492 361 euron menojen varainhoitovuodelle kohdentamista.

Valtuusseurannan tarkastuksessa on tullut esiin valtuuden ylitykseen johdaneita sisäisen valvonnan puutteita, joiden osalta Liikenne- ja viestintäviraston tulee ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Arvio tuloksellisuudesta, sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Vuodelle 2019 virastolle oli tulossopimuksessa asetettu yhteensä 21 tulostavoitetta, joiden toteutumista mitattiin kaikkiaan 27 mittarin ja niitä koskevan 35 tavoitetaso avulla. Virasto saavutti pääosan tavoitetasoista ja tältä osin suoriutui ensimmäisestä toimintavuodestaan varsin hyvin. Viisi tavoitetasoa jäi toteutumatta.

Virasto on toimintakertomuksessa selostanut ja analysoinut tavoitetasojen toteumaa. Tähän liittyen ministeriö kiinnittää huomiota, että toimintakertomuksesta ei ole tarkemmin eritelty, minkä takia verkkojen ja järjestelmätason toimintavarmuuteen liittyvä tavoite saavutettiin vain osittain ja mikä merkitys poikkeamalla on. Lisäksi ministeriö kiinnittää huomiota siihen, että toimintakertomuksessa ei käy ilmi asiakkaiden asiakastytyvyyttä koskevan tavoitteen toteutuminen. Ministeriö toteaa kuitenkin, että virasto on selostanut ministeriölle edellä mainittuja kohtia tarkemmin toisessa yhteydessä.

Tulossopimuksen liitteenä on viraston perustoimintaan liittyviä mittareita, jotka eivät ole varsinaisia tulostavoitteita vaan niitä seurataan osana tulosohejausta. Näiden osalta huomio kiinnittyy lähinnä lupien määräajassa myöntämiseen ja katsastustoimintaan liittyvien valvontapäätösten määräajassa antamiseen. Nämä eivät toteutuneet ennusteen mukaisesti. Lupahakemusten määrä on viraston mukaan lisääntynyt huomattavasti ja vastaavasti käsittelyajat ovat pidentyneet. Katsastusyrittäksen valitus hallinto-oikeuteen puolestaan hidasti viraston mukaan muiden katsastustoimintaan liittyvien valvontapäätösten päätösten antamista.

Viraston henkilötyövuosimäärä oli 919. Henkilöstön työtyytyväisyys on VMBaro-kyselyn perusteella 3,6. Johtajuus-, innovointikyvykkyys- ja työyhteisöindeksien tavoitetasot saavutettiin johtajuusindeksiä lukuun ottamatta, jonka tulos oli 3,38 (tavoitetaso 3,7).

Käytettyjen tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Virasto on riittävästi raportoinut ja analysoinut tavoitteiden toteutumista. Viraston tulee kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että tavoitteiden poikkeamien syyt esitetään toimintakertomuksessa kaikilta osin selkeästi.

Tarkastuksen perusteella voidaan todeta, että esitetyt taloudellisuutta kuvaavat tiedot ovat olennaisilta osin oikeita ja riittäviä. Liikenne- ja viestintävirastoa edeltävien virastojen tuottavuutta mitattiin Tilastokeskuksen kehittämällä tuottavuusmittaristolla. Vastaavaa tuottavuusmittausta ei toteutettu enää vuoden 2019 osalta Liikenne- ja viestintäviraston toiminnasta.

Viraston perustoimintaa kuvaavat seurattavat mittarit eivät edellytä lisätarkastelua tai aiheuta toimenpiteitä. Viraston tulee kuitenkin seurata ja kiinnittää huomiota lupien myöntämiseen ja katsastustoiminnan valvontapäätösten antamiseen määräajassa. VMBaro-kyselyn johtajuusindeksin tavoitetason selkeään alitukseen viraston on syytä suhtautua vakavasti ja ryhtyä tältä osin tarvittaviin toimenpiteisiin henkilöstön tyytyväisyyden parantamiseksi.

Tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti ja liitetiedot on esitetty talousarvioasetuksen ja valtiovarainministeriön määräyksen edellyttämällä tavalla. Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Talousarvion toteutumalaskelmassa on virheellisesti todettu momentin 31.20.01. nimenä ”Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot”, kun talousarvion mukaan kyse on Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenoista.

Valtusseurannan tarkastuksessa on tullut esiin valtuuden ylitykseen johdaneita sisäisen valvonnan puutteita, joiden osalta Liikenne- ja viestintäviraston tulee ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja varmistaa sisäisen valvonnan toimivuus jatkossa.

Toimenpiteet, joihin viraston on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Talousarviota on noudatettu lukuun ottamatta momentin 31.40.50 (Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen, siirtomääräraha 3 v) valtuuden käytön ylitystä 1 440 000 eurolla sekä momentin 31.10.37 (Valtionavustus kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen ja kuntien joukkoliikennehankkeisiin, siirtomääräraha 3 v vuodelta 2018) talousarvion ja talousarvioasetuksen 5 a §:n vastaista 3 492 361 euron menojen varainhoitovuodelle kohdentamista.

Liikenne- ja viestintäviraston on ryhdyttävä toimenpiteisiin, ettei määrärahojen käyttö ylitä talousarviossa myönnettyä valtuutta.

Ministeriö painottaa, että Liikenne- ja viestintäviraston on kustannusten nousun torjumiseksi jatkuvasti selvitettävä ja tarkasteltava mahdollisia säästö- ja tehostamistoimenpiteitä.

Tuloksellisuuden parantamisessa korostuu ministeriön ja hallinnonalan yhteistyö ja yhteinen tekeminen. Ministeriö korostaa, että Liikenne- ja viestintäviraston tulee osallistua aktiivisesti hallinnonalan konsernistrategiassa määriteltyjen hallinnonalan tavoitteiden yhteiseen toimeenpanoon.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö teettää vuoden 2020 aikana vaikuttavuustarkastuksen virastouudistuksen tavoitteiden toteutumisesta virastojen toiminnan organisoinnissa.

Ministeriö tarkastelee yhdessä hallinnonalan virastojen kanssa toiminnallisen tehokkuuden mittareita. Liikenne- ja viestintäviraston asianomaisia mittareita kehitetään tässä yhteydessä edelleen yhteistyössä viraston kanssa siten, että niitä voidaan käyttää vuodesta 2021 alkaen.

Hallinnonalan konserniyhtenäisyyttä tukevaa ohjausmallia edelleen yksinkertaistetaan ja tulosoikeuteen liittyviä prosesseja sujuvoitetaan. Samalla ministeriö tiivistää virastojen tuloksellisuuden seurantaan. Tulossopimuksessa sovitun mukaisesti tulostavoitteiden etenemistä seurataan jatkossa huhtikuussa, elokuussa ja marraskuussa. Seurannassa on tarkoitus hyödyntää sähköistä tulosoikeustietojärjestelmää.

Timo Harakka
liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
kansliapäällikkö

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeriön osastot
Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori